

Datum
2019-05-20Diarienummer
RS190281

Regionkontoret
Näringslivsavdelningen
Pia Wiberg
Strateg

Regionstyrelsen

Utvecklingscheckar för Halland 2020-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att

- finansiera utvecklingscheckar med maximalt 15 miljoner kronor under tre år (2020-2022).
- den preliminära fördelningen mellan de tre åren ska vara 5 miljoner kronor år 2020, 5 miljoner kronor år 2021 samt 5 miljoner kronor år 2022.
- finansieringen tas ur anslaget för 1:1-medel.

Sammanfattning

Nuvarande utvecklingscheckar, som har funnits i sin nuvarande form sedan 2016, är ett av flera verktyg i Hallands företags- och innovationsstöd. Beslut om finansiering finns fram till och med 2019. Näringslivsavdelningen ser att det vore önskvärt att även efter 2019 kunna erbjuda företag i Halland utvecklingscheckar som en del av Hallands företags- och innovationsstöd. Näringslivsavdelningen föreslår en fortsatt finansiering av utvecklingscheckar under tre år (2020-2022) med sammanlagt 15 miljoner kronor. Finansieringen tas ur Region Hallands 1:1-anslag.

Syftet med utvecklingscheckarna är att öka konkurrenskraften hos halländska företag genom att stimulera till vidareutveckling och förnyelse som på sikt kan skapa nya arbetstillfällen och ökad tillväxt. Små och medelstora företag i Halland som är svenskregistrerade och har sitt huvudsäte i Halland kan söka utvecklingscheckar. Utvecklingscheckar kan beviljas för extern konsultinsats som innebär en vidareutveckling och förnyelse av företagets verksamhet, varor eller tjänster. Företag kan ansöka om att få stöd med upp till halva konsultkostnaden när en eller flera externa konsulter anlitas för företagsutveckling. Utvecklingschecken kan vara på högst 100 000 kronor.

Bakgrund företagsstöd generellt

Statligt stöd till företag är i princip förbjudet inom EU, för att konkurrensen mellan företag inte ska snedvridas. Det finns dock möjligheter till undantag där statsstöd är tillåtet. Det är dessa undantag som används när man beviljar regionala företagsstöd. Dessa undantag finns i EU-kommissionens förordning 651/2014 Allmänna gruppundantaget (General Block Exemption Regulation = GBER) och i EU-kommissionens förordning 1407/2013 om stöd av mindre betydelse (de minimis). En myndighet måste också ha en nationell legal grund för att kunna bevilja ett statligt

stöd till ett företag. I Sverige finns två förordningar som reglerar regionala företagsstöd: SFS 2015:210 Förordning om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag (främjandeförordningen) samt SFS 2015:211 Förordning om statligt stöd till regionala investeringar.

År 2019 går 3,5 miljarder ur statens budget till utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Utgiftsområde 19 fördelas på följande anslag:

Anslag 1:1 - Regionala tillväxtåtgärder: drygt 1,6 miljarder kronor.

Anslag 1:2 - Transportbidrag: ca 401 miljoner kronor

Anslag 1:3 - Europeiska regionala utvecklingsfonden: drygt 1,4 miljarder

Genom regleringsbrev för anslag 1:1 tilldelas Region Halland en anslagsbudget inför varje budgetår. För 2019 är Region Hallands 1:1-anslag ca 10,8 miljoner kronor. Hallands läns landsting får näst minst 1:1-anslag i Sverige, bara Stockholms läns landsting får mindre (ca 8 mkr). Mest får Norrbottens län (130 mkr).

Anslaget får enligt regleringsbrevet gå till regionala företagsstöd, stöd till kommersiell service, projektverksamhet, uppföljning och utvärdering. Medlen ska användas i enlighet med nationella förordningar och respektive strukturfondsprogram och det är regionen som beslutar hur dessa medel ska fördelas mellan regionala företagsstöd och projektverksamhet. Medlen från anslaget ska verka som katalysatorer. Det innebär att de ska användas tillsammans med andra ekonomiska stöd (medfinansiering). I Halland har 1:1-anslaget främst gått till företagsstöd och då främjandestöd. Främjandestödet samlar olika stödtyper som används för att utveckla företag, till exempel produktutveckling, marknadsföring och kompetensutveckling.

Bakgrund utvecklingscheckar i Halland

Under perioden 2008-2013 fanns det konsultcheckar i Halland. Utvärderingen av dessa konsultcheckar visade att de företag som hade fått konsultcheckar hade en bättre omsättningsutveckling än företag som inte hade fått konsultcheckar. Särskilt god utveckling kunde man se hos företag som fått konsultcheckar och som leddes och drevs av kvinnor. Vidare sökte många företag relativt låga summor och utvecklingen i dessa företag var god.

Nuvarande utvecklingscheckar, som i stort sett har samma utformning som tidigare konsultcheckar, har funnits i Halland sedan 2016 och är ett av flera verktyg i Hallands företags- och innovationsstöd. Utvecklingscheckarna finansieras ur Region Hallands anslag för 1:1-medel och beslutas i enlighet med förordning 2015:210 om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag.

Utvecklingscheckarna kan sökas av företag från hela Halland och samtliga halländska kommuner har företag som har fått utvecklingscheck. Inriktningen på utvecklingscheckarna, som ska gå till externa konsulttjänster för företagsutveckling, har varit bred. Insatsen ska syfta till att vidareutveckla företagets varor och tjänster,

t.ex. produktutveckling, kompetensutveckling, organisationsutveckling, design och marknadsutveckling.

Regionkontoret följer årligen upp samtliga checkar. 2017 var det 79 företag som fick en utvecklingscheck till en sammanlagd summa om 6,1 miljoner kronor. 32 procent av dessa företag hade en kvinnlig företagsledare. 2018 var det 89 företag som fick en utvecklingscheck till en sammanlagd summa om 7 miljoner kronor. 31 procent av dessa företag hade en kvinnlig företagsledare. Motsvarande siffra för det halländska näringslivet i stort är att 25 procent av företagen har en kvinnlig företagsledare.

Utöver att årligen ta fram en sammanställning över samtliga beslutade checkar i Halland följer regionkontoret i samma rapport även upp de företag som fick en utvecklingscheck tre år tidigare. I rapporten åskådliggörs hur det har gått för dessa företag på lite längre sikt jämfört med företag i Halland i stort. De variabler som belyses är bland annat företagets tillväxt och lönsamhet. I 2017 års rapport över beslutade checkar kunde man se att företag i Halland som hade fått en konsultcheck 2013 hade haft en bättre utveckling av förädlingsvärdet än det halländska näringslivets snitt under perioden 2014-2016. Även utvecklingen av omsättningen och antal anställda var procentuellt bättre hos dessa företag än det halländska näringslivet i stort.

Efterfrågan på utvecklingscheckar har sedan starten 2016 varit mycket stor och vi ser att efterfrågan fortsätter att ligga på en hög nivå. Nedan framgår hur mycket 1:1-medel som har betalats ut i form av utvecklingscheckar år 2016-2018 samt innevarande års budget för utvecklingscheckar.

Utbetalningar 2016-2018 och budget 2019	Utbetalning 2016	Utbetalning 2017	Utbetalning 2018	Budget 2019
Utvecklingscheckar	1,4 mkr	5 mkr	4,8 mkr	7 mkr

Utöver utvecklingscheckar finns det även forsknings- och utvecklingscheckar (FoU-check) och energikartläggningscheckar i Halland som finansieras av 1:1-anslaget. Dessutom direktfinansierar Tillväxtverket affärsutvecklingscheckar och mikrostödet till naturturismföretag (en satsning som upphör 2019).

Syfte

Syftet med utvecklingscheckarna är att öka konkurrenskraften hos halländska företag genom att stimulera till vidareutveckling och förnyelse som på sikt kan skapa nya arbetstillfällen och ökad tillväxt. Regionkontoret bedömer att utvecklingscheckarna är ett bra verktyg för att driva på omställning och utveckling i det halländska näringslivet. En av styrkorna med utvecklingscheckarna är att de är ett verktyg som är relativt lätt att förstå och att det är en långsiktig satsning som näringslivet och stödaktörerna har lärt sig att hitta.

Kopplingar till Region Hallands tillväxtstrategi

Insatsen stämmer väl överens med inriktningen i Tillväxtstrategi för Halland 2014-2020. Insatsen bidrar särskilt till det strategiska valet *Halland, en region som stimulerar innovation, förnyelse och ökat företagande*. I detta sammanhang utgör utvecklingschecken en beprövad och utvärderad metod att stimulera till innovation och förnyelse i små och medelstora företag. Därmed är det en betydelsefull insats för genomförandet av Tillväxtstrategin och insatsen bidrar särskilt starkt till prioriteringarna *Entreprenörskap och ökat företagande* samt *Omställning och förnyelse i existerande företag*.

På nationell nivå pågår just nu ett utvecklingsarbete beträffande företagsstöden. Regeringen har gett Tillväxtverket i uppgift att tillsammans med regionerna utveckla företagsstöden så att de blir mer hållbara. Bland annat tittar man på hur man skulle kunna utveckla stödgivningen till företag för att på ett tydligare sätt främja hållbar tillväxt. Projektet startade under 2018 och avslutas i december 2019. Parallellt med hållbarhetsarbetet pågår tre andra utvecklingsströmmar nationellt som alla påverkar företagsstöden, nämligen utveckling/översyn av förordningarna 2015:210 och 2015:211, kartläggning av företagsstödens processer hos Tillväxtverket samt utveckling av systemstödet Nyps2020.

Regionkontoret följer och deltar i det nationella arbetet med hållbara företagsstöd. Eventuella framtida förändringar eller särskilda inriktningar på utvecklingscheckarna i Halland behöver kopplas samman med prioriteringar och inriktningar i kommande nya regionala utvecklingsstrategi (RUS) och reviderad/ny tillväxtstrategi för Halland. Regionkontoret återkommer till politiken när en sådan förändring är aktuell.

Förutsättningar för utvecklingscheck 2020-2022

Utvecklingscheckar kan sökas av små och medelstora företag (SMF enligt EU:s definition) i Halland som är svenskregistrerade och har sitt huvudsäte i Halland. Utvecklingscheckarna beslutas enligt främjandeförordningen SFS 2015:210 § 12 och är ett GBER-stöd. Godkända användningsområden för checkarna är enligt paragraf 12 produktutveckling, marknadsföring, kompetensutveckling eller andra liknande ändamål. Utvecklingscheckar kan beviljas för extern konsultinsats som innebär vidareutveckling och förnyelse av företagets verksamhet, varor eller tjänster. Företagen får inte köpa tjänsterna löpande eller periodiskt återkommande. Tjänsterna får inte heller ingå i företagets normala driftskostnader, vilket innebär att stöd till exempel inte får gå till rutinmässig skatterådgivning, regelbunden juridisk rådgivning eller annonskostnader. I samband med handläggningen av stödet görs även en bedömning av om konkurrensen på den lokala eller regionala marknaden påverkas.

Företagen kan ansöka om att få stöd med upp till halva konsultkostnaden när en eller flera externa konsulter anlitas för företagsutveckling. Utvecklingschecken kan vara på högst 100 000 kronor och företaget bestämmer själv vilken konsult hen vill använda. Utvecklingscheckar kan sökas av ett enskilt företag eller av flera företag som

gemensamt söker stöd för konsultinsatser. Bedöms tillväxtpotentialen vara stor i företaget kan samma företag erhålla utvecklingscheck mer än en gång, dock max 100 000 kronor under en tvåårsperiod.

Hanteringen av kommande utvecklingscheckar kommer att ske enligt samma upplägg som befintliga utvecklingscheckar. Det innebär att Almi Företagspartner Halland AB ansvarar för att identifiera lämpliga företag genom samverkan med andra aktörer i länet och genom uppsökande verksamhet. Almi kommer även bedöma företagets förmåga att växa och utvecklas samt deras lämplighet att ta emot stödet. Region Hallands roll är att fatta beslut om tilldelning av stödet, hantera ansökan om utbetalningar samt ansvara för uppföljning och utvärdering av utvecklingscheckarna.

Som information kan även nämnas att Region Halland nyligen har ansökt om medel från Tillväxtverket för att, tillsammans med de kommunala näringslivskontoren, genomföra en utbildningsinsats inom strategisk kompetensförsörjning för små och medelstora företag i Halland. I projektet ingår även att ta fram en kommunikationsplan och ett marknadsföringsmaterial för att kommunicera möjligheten för företagen att använda befintliga utvecklingscheckar för att arbeta strategiskt med sin kompetensförsörjning. Denna inriktning ligger inom ramen för nuvarande syfte med utvecklingscheckarna.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av utvecklingscheckarna sker dels genom att varje företag slutredovisar sin check i samband med att de ansöker om en slututbetalning, och dels genom regionkontorets årliga uppföljning av samtliga checkar.

30 procent av beviljade medel ska gå till företag som ägs eller drivs av kvinnor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

De statliga 1:1-anslaget finansierar utvecklingscheckarna med sammanlagt maximalt 15 miljoner kronor under perioden 2020-01-01 till och med 2022-12-31.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Ann-Mari Bartholdsson
Verksamhetschef Näringsliv

Styrelsens/nämndens beslut delges

Beslutet ska inte delges.